

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL EKONOMIŠKAI NAUDINGIAUSIO PASIŪLYMO VERTINIMO KRITERIJŲ
NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO

1999 m. gruodžio 30 d. Nr. 1503
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 1999, Nr. [56-1809](#)) 26 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų nustatymo metodiką (pridedama).

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

ŪKIO MINISTRAS

VALENTINAS MILAKNIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. 1503**EKONOMIŠKAI NAUDINGIAUSIO PASIŪLYMO VERTINIMO KRITERIJŲ
NUSTATYMO METODIKA****I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Vadovaujantis šia metodika įvertinamas visų vykdant viešąjį pirkimą gautų pasiūlymų ekonominis naudingumas pagal perkančiosios organizacijos pasirinktus kriterijus; palyginamas tiekėjų (rangovų) pasiūlymų ekonominis naudingumas, sudaroma pasiūlymų eilė (nuo didžiausio naudingumo iki mažiausio) ir nustatomas ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas. Pagal šią metodiką rengiami ir pirkimo dokumentai, kai pasiūlymai vertinami pagal jų ekonominį naudingumą.

2. Ekonominio naudingumo įvertinimas – tai tiekėjo (rangovo) pasiūlymo įvertinimo balų suma, apskaičiuota vadovaujantis šia metodika ir pirkimo dokumentuose nustatyta tvarka. Ekonomiškai naudingiausi laikomas tas pasiūlymas, kurio įvertinimo balų suma yra didžiausia.

3. Tiekėjo (rangovo) kvalifikaciją charakterizuojantys parametrai negali būti laikomi pirkimo objekto parametrais ir apskaičiuojant pasiūlymo ekonominį naudingumą netaikomi.

4. Sprendimas dėl pasiūlymų ekonominio naudingumo vertinimo priimamas prieš rengiant pirkimo dokumentus. Ekonominį pasiūlymų naudingumą vertinti numatoma tais atvejais, kai mažiausia pasiūlyta kaina nebūtinai reikštų ekonomiškiausią pasiūlymą.

5. Tiekėjų (rangovų) pasiūlymų ekonominis naudingumas gali būti vertinamas, kai perkama atvirojo konkurso, riboto konkurso arba konkurencinių derybų būdu.

6. Ekonominis pasiūlymo naudingumas nevertinamas, jeigu su tokiu vertinimu susijusios perkančiosios organizacijos sąnaudos, palyginti jas su galima nauda, būtų didelės, o įvertinimo rezultatai nėra pakankamai patikimi.

II. SĄVOKOS

7. Šioje metodikoje vartojamos sąvokos:

ekonominio naudingumo įvertinimas (S) – tiekėjo (rangovo) pasiūlymo kainos įvertinimo (C) balų ir techninio įvertinimo (T) balų suma, apskaičiuota vadovaujantis šia metodika ir pirkimo dokumentuose nustatyta tvarka:

$$S = C + T \text{ (1 formulė);}$$

pasiūlymo kainos įvertinimas (C) – mažiausios pasiūlytos kainos (C_{min}) ir vertinamo pasiūlymo kainos (C_p) santykis, padaugintas iš kainos įvertinimo lyginamojo svorio ekonominio naudingumo įvertinime (X):

$$C = \frac{C_{min}}{C_p} \cdot X \text{ (2 formulė);}$$

C_{min} ir C_p reikšmės diskontuotos atsižvelgiant į mokėjimų ir prekių tiekimo, paslaugų teikimo bei darbų atlikimo terminus. Diskontuojama vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta tiekėjų (rangovų) pasiūlytų kainų diskontavimo tvarka;

pasiūlyto pirkimo objekto techninis įvertinimas (T) – funkcinių savybių įvertinimo (T_f), eksploatavimo sąnaudų įvertinimo (T_e) ir apskaičiuotos objekto kainos įvertinimo (T_k) balų suma:

$$T = T_f + T_e + T_k \text{ (3 formulė).}$$

Techninio įvertinimo sudėtinių dalių (T_f , T_e ir T_k) pasirinkimas priklauso nuo pirkimo objekto rūšies (perkamos prekės, paslaugos ar darbai), pirkimo objekto savybių ir perkančiosios organizacijos poreikių;

funkcinių savybių įvertinimas (T_f) – vertinti pasirinktų funkcines pirkimo objekto savybes charakterizuojančių parametrų (funkcinių parametrų) įvertinimų (F_i) suma, padauginta iš funkcinių savybių lyginamojo svorio ekonominio naudingumo įvertinime (Y_f):

$$T_f = \left(\sum_i F_i \right) \cdot Y_f \text{ (4 formulė).}$$

Funkciniais parametrais gali būti pirkimo objekto našumas, tikslumas, estetiškos savybės, poveikis aplinkai ir panašiai;

funkcinio parametro įvertinimas (F_i) – pasiūlyto pirkimo objekto i -ojo funkcinio parametro reikšmės (P_i) palyginimas su geriausia to paties parametro reikšme visuose pasiūlymuose ($P_{\max}$ arba $P_{\min}$), padaugintas iš vertinamo parametro lyginamojo svorio (L_i).

Priklausomai nuo to, kuri (didžiausia ar mažiausia) vertinamo parametro reikšmė laikoma geriausia, funkcinis parametras įvertinamas pagal šias formules:

jeigu geriausia parametro reikšmė laikoma didžiausia jo reikšmė:

$$F_i = \frac{P_i}{P_{\max}} \cdot L_i \text{ (5 formulė);}$$

jeigu geriausia parametro reikšmė laikoma mažiausia jo reikšmė:

$$F_i = \frac{P_{\min}}{P_i} \cdot L_i \text{ (6 formulė).}$$

Visų vertinamų funkcinių parametrų lyginamųjų svorių suma turi būti lygi 1:

$$\sum_i L_i = 1 \text{ (7 formulė);}$$

eksploatavimo sąnaudų įvertinimas (T_e) – minimalios pasiūlytų eksploatavimo sąnaudų sumos ($E_{\min}$) ir vertinamo pasiūlymo eksploatavimo sąnaudų sumos (E_p) santykis, padaugintas iš eksploatavimo sąnaudų lyginamojo svorio ekonominio naudingumo įvertinime (Y_e):

$$T_e = \frac{E_{\min}}{E_p} \cdot Y_e \text{ (8 formulė).}$$

Eksploatavimo sąnaudos – būsimosios sąnaudos, susijusios su nupirkto, pastatyto, pagaminto ar sukurto pirkimo objekto naudojimu (energijos išteklių, eksploatacinių medžiagų, atsarginių dalių, techninio aptarnavimo, remonto ir kitos sąnaudos). Sudedamos tik tos eksploatavimo sąnaudos, kurios pasirinktos pasiūlymams vertinti ir nurodytos pirkimo dokumentuose. Eksploatavimo sąnaudos paprastai išreiškiamos litais. Jeigu visos pasiūlymams vertinti pasirinktos eksploatavimo sąnaudos matuojamos vienodais matavimo vienetais, jas galima išreikšti natūriniais vienetais;

apskaičiuotos objekto kainos įvertinimas (T_k) – mažiausios apskaičiuotos objekto pastatymo (pagaminimo, sukūrimo) kainos ($T_{\min}$) santykis su apskaičiuota vertinamame pasiūlyme objekto pastatymo (pagaminimo, sukūrimo) kaina (T_p), padaugintas iš apskaičiuotos objekto kainos lyginamojo svorio ekonominio naudingumo įvertinime (Y_k):

$$T_k = \frac{T_{\min}}{T_p} \cdot Y_k \text{ (9 formulė).}$$

III. EKONOMINIO NAUDINGUMO ĮVERTINIMAS

8. Perkančiosios organizacijos sudaryta viešojo pirkimo komisija vertina tiekėjų (rangovų) pasiūlymų ekonominį naudingumą šia tvarka:

8.1. nustato, ar yra pagrindas ir ar tikslinga vertinti ekonominį pasiūlymų naudingumą;

8.2. nustato, kokie techniniai kriterijai ir parametrai (funkcinių savybių parametrai, eksploatavimo sąnaudos, apskaičiuota objekto kaina) bus taikomi įvertinant pasiūlymų ekonominį naudingumą;

8.3 nustato funkcinių parametrų įvertinimo lyginamuosius svorius (L_i);

- 8.4. nustato kainos ir techninių įvertinimų lyginamuosius svorius ekonominio naudingumo įvertinime (X, Y_f, Y_e, Y_k);
- 8.5. konkurso dokumentuose nurodo:
- 8.5.1. kad tiekėjų (rangovų) pasiūlymai bus vertinami pagal jų ekonominį naudingumą;
- 8.5.2. kurie techniniai kriterijai ir parametrai bus taikomi įvertinant pasiūlymų ekonominį naudingumą. Pasirinktieji vertinimo kriterijai ir parametrai pirkimo dokumentuose pateikiami jų lyginamųjų svorių mažėjimo tvarka;
- 8.5.3. koks pasiūlytos (diskontuotos) kainos įvertinimo lyginamasis svoris ekonominio naudingumo įvertinime (X);
- 8.5.4. kokie techninių įvertinimų lyginamieji svoriai ekonominio naudingumo įvertinime (Y_f, Y_e, Y_k);
- 8.5.5. kokie funkciniai parametrai įvertinimo lyginamieji svoriai (L_i);
- 8.5.6. kokia galimybė pateikti keletą atitinkančių pirkimo dokumentų reikalavimus pasiūlymo variantų;
- 8.6. pagal gautuose pasiūlymuose pateiktus duomenis įvertina (apskaičiuoja) ekonominį pasiūlymų naudingumą (S);
- 8.7. pagal skaičiavimo rezultatus sudaro pasiūlymų eilę ir nustato naudingiausią pasiūlymą.

IV. PASIŪLYMŲ PIRKTI PREKES EKONOMINIO NAUDINGUMO NUSTATYMAS

9. Ekonominis pasiūlymo naudingumas gali būti vertinamas, kai perkamos techniškai sudėtingos prekės, kurių techninių parametrai (funkcinių savybių parametrai, eksploataavimo sąnaudų, apskaičiuotos kainos) ribų nustatymas pirkimo dokumentuose neužtikrintų perkančiajai organizacijai pakankamai gero pasiūlymo pasirinkimo, taip pat kai tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

9.1. funkcinės prekių savybės charakterizuojančių parametrai gerinimas yra svarbus perkančiosios organizacijos poreikiams, o skirtinguose pasiūlymuose tokie parametrai gali skirtis daugiau kaip 15 procentų;

9.2. numatomos perkamų prekių eksploataavimo sąnaudos per įprastą jų naudojimo laiką, bet ne ilgiau kaip 10 metų, gali viršyti 50 procentų jų pirkimo kainos, o skirtinguose pasiūlymuose siūlomų prekių eksploataavimo sąnaudos gali skirtis daugiau kaip 15 procentų.

10. Priklausomai nuo perkamų prekių ypatybių į ekonominio naudingumo įvertinimą gali įeiti funkciniai parametrai ir eksploataavimo sąnaudų įvertinimai arba tik vienas iš jų.

11. Ekonominiam pasiūlymų naudingumui įvertinti pasirenkami tik tie funkcinės savybės charakterizuojantys techniniai parametrai, kurių pagerinimas žymiai padidina perkamos prekės naudojimo perkančiojoje organizacijoje efektyvumą. Vieni funkciniai parametrai gali būti išmatuojami, kiti (remonto bei aptarnavimo patogumas, modernizavimo galimybės, estetiškos savybės ir panašiai) – vertinami ekspertinių vertinimų metodu.

12. Funkcinių parametrai lyginamųjų svorių (L_i) suma turi būti lygi 1. Mažiausias funkcinio parametro lyginamasis svoris neturi būti mažesnis kaip:

12.1. 0,3 – kai naudojami du parametrai;

12.2. 0,2 – kai naudojami trys parametrai;

12.3. 0,15 – kai naudojami keturi ir daugiau parametrai.

13. Eksploataavimo sąnaudoms įvertinti būtina pasirinkti tik esmines eksploataavimo sąnaudas.

14. Kainos įvertinimo (C), funkcinės savybių įvertinimo (T_f) ir eksploataavimo sąnaudų įvertinimo (T_e) lyginamųjų svorių suma turi būti lygi 100 ($X + Y_f + Y_e = 100$).

Kainos įvertinimo lyginamasis svoris (X) neturi būti mažesnis kaip:

14.1. 70 – kai vertinama kaina, funkcinės savybės ir eksploataavimo sąnaudos;

14.2. 80 – kai vertinama kaina ir funkcinės savybės arba kaina ir eksploataavimo sąnaudos.

Perkant techniniu atžvilgiu sudėtingas sistemas kainos įvertinimo lyginamasis svoris gali būti sumažintas iki 60.

Funkcinių savybių ir eksploataavimo sąnaudų įvertinimų lyginamųjų svorių (Y_f ir Y_e) suma neturi viršyti 30. Jeigu taikomas tik vienas iš šių įvertinimų, jo lyginamasis svoris neturi viršyti 20.

Perkant techniniu atžvilgiu sudėtingas sistemas, funkcinių savybių ir eksploataavimo sąnaudų įvertinimų lyginamųjų svorių suma gali būti padidinta iki 40.

15. Kaina įvertinama pagal 2 formulę.

16. Funkcinės savybės įvertinamos pagal 4, 5 ir 6 formules.

17. Eksploataavimo sąnaudos įvertinamos pagal 8 formulę.

18. Ekonominis naudingumas (S) įvertinamas pagal formulę:

$$S = C + T_e + T_f.$$

V. PASIŪLYMŲ PIRKTI PASLAUGAS EKONOMINIO NAUDINGUMO NUSTATYMAS

19. Gali būti vertinamas pasiūlymų pirkti konsultavimo, projektavimo ar panašias paslaugas ekonominis naudingumas, jeigu tikimasi, kad bus pasiūlyti skirtingi techniniai ar konstrukciniai sprendiniai, projektuojamo objekto techninių parametrų (funkcinių parametrų, eksploataavimo sąnaudų ir apskaičiuotos kainos) ribų nustatymas pirkimo dokumentuose neužtikrins perkančiajai organizacijai pakankamai gero pasiūlymo pasirinkimo, ir manoma, kad projektuojamas (kuriamas) objektas atitiks bent vieną iš šių sąlygų:

19.1. pagal rengiamą projektą pastatyto (pagaminto, sukurto) objekto esminių funkcinių parametrų gerinimas yra svarbus perkančiosios organizacijos poreikiams, o šių parametrų skirtumas skirtinguose pasiūlymuose gali viršyti 15 procentų;

19.2. pagal rengiamą projektą pastatyto (pagaminto, sukurto) objekto eksploataavimo sąnaudos per įprastą jo eksploataavimo laiką, bet ne ilgiau kaip 10 metų, sudarys ne mažiau kaip 50 procentų objekto pastatymo (pagaminimo, sukūrimo) kainos, o galimas eksploataavimo sąnaudų skirtumas skirtinguose pasiūlymuose gali viršyti 15 procentų;

19.3. projektuojamo objekto statybos (pagaminimo, sukūrimo) kaina skirtinguose pasiūlymuose gali skirtis daugiau kaip 10 procentų.

20. Priklausomai nuo perkamų paslaugų ypatybių į ekonominio naudingumo įvertinimą gali įeiti funkcinių savybių ir eksploataavimo sąnaudų įvertinimai arba tik vienas iš šių įvertinimų. Apskaičiuota objekto kaina gali būti įvertinama tik perkant projektavimo paslaugas.

21. Funkciniai parametrai pasirenkami ir jų lyginamieji svoriai nustatomi 12 ir 13 punktuose nurodyta tvarka.

22. Taikant eksploataavimo sąnaudų įvertinimą, skaičiuojamos pagal parengtą projektą pastatyto (pagaminto, sukurto) objekto numatomos eksploataavimo sąnaudos. Eksploataavimo sąnaudoms įvertinti būtina pasirinkti tik esmines eksploataavimo sąnaudas.

23. Kainos įvertinimo (C), funkcinių savybių įvertinimo (T_f), eksploataavimo sąnaudų įvertinimo (T_e) ir apskaičiuotos kainos įvertinimo (T_k) lyginamųjų svorių suma turi būti lygi 100 ($X + Y_f + Y_e + Y_k = 100$).

Kainos įvertinimo lyginamasis svoris (X) neturi būti mažesnis kaip:

23.1. 50 – kai vertinama kaina, funkcinės savybės, eksploataavimo sąnaudos bei apskaičiuota objekto kaina;

23.2. 70 – kai vertinama kaina, funkcinės savybės bei eksploataavimo sąnaudos;

23.3. 80 – kai kartu su kaina vertinamos tik funkcinės savybės, tik eksploataavimo sąnaudos arba tik apskaičiuota objekto kaina.

Kai kartu vertinamos funkcinės savybės, eksploataavimo sąnaudos ir apskaičiuota objekto kaina, jų lyginamųjų svorių (Y_f , Y_e , ir Y_k) suma neturi viršyti 50. Kai taikomi du iš minėtųjų įvertinimų, jų lyginamųjų svorių suma neturi viršyti 30, o kai taikomas tik vienas iš minėtųjų įvertinimų, jo lyginamasis svoris neturi viršyti 20.

24. Kaina, funkcinės savybės ir eksploataavimo sąnaudos įvertinamos pagal 2, 4, 5, 6 ir 8 formules. Apskaičiuota objekto kaina įvertinama pagal 9 formulę.

25. Pasiūlymų ekonominis naudingumas įvertinamas pagal formulę:

$$S = C + T_f + T_e + T_k.$$

VI. PASIŪLYMŲ PIRKTI DARBUS EKONOMINIO NAUDINGUMO NUSTATYMAS

26. Pasiūlymų pirkti darbus ekonominis naudingumas gali būti vertinamas, jeigu darbai perkami kartu su perkamo darbų objekto projektavimo paslaugomis ir perkamo objekto techninių parametrų (funkcinių parametrų ir eksploataavimo sąnaudų) ribų nustatymas pirkimo dokumentuose neužtikrinta perkančiajai organizacijai pakankamai gero pasiūlymo pasirinkimo.

Kai perkami darbai atliekami pagal iš anksto parengtą projektą, kuriame pateikti konstrukciniai ir techniniai sprendiniai, ekonominis naudingumas nevertinamas.

27. Į ekonominio naudingumo įvertinimą, be kainos įvertinimo, gali įeiti funkcinių savybių bei eksploataavimo sąnaudų įvertinimai arba vienas iš jų.

Funkcinės savybės vertinamos tada, kai pastatyto objekto funkcinių parametrų gerinimas yra svarbus perkančiosios organizacijos poreikiams, o esminių funkcinių parametrų skirtumas skirtinguose pasiūlymuose gali viršyti 15 procentų.

Eksploataavimo sąnaudos vertinamos tada, kai manoma, kad pastatyto objekto eksploataavimo sąnaudos per įprastą jo eksploataavimo laiką, bet ne ilgiau kaip 10 metų, sudarys ne mažiau kaip 50 procentų objekto pastatymo kainos, o galimas eksploataavimo sąnaudų skirtumas skirtinguose pasiūlymuose gali viršyti 15 procentų.

28. Funkciniai parametrai pasirenkami ir jų lyginamieji svoriai funkcinių savybių įvertinime nustatomi 12 ir 13 punktuose nurodyta tvarka.

29. Eksploataavimo sąnaudoms įvertinti pasirenkamos tik esminės eksploataavimo sąnaudos.

30. Kainos, įvertinimo (C), funkcinių savybių įvertinimo (T_f) ir eksploataavimo sąnaudų įvertinimo (T_e) lyginamųjų svorių suma turi būti lygi 100 ($X+Y_f+Y_e=100$).

Kainos įvertinimo lyginamasis svoris (X) neturi būti mažesnis kaip:

30.1. 70 – kai vertinama kaina, funkcinės savybės ir eksploataavimo sąnaudos;

30.2. 80 – kai vertinama kaina ir funkcinės savybės arba kaina ir eksploataavimo sąnaudos.

Funkcinių savybių ir eksploataavimo sąnaudų įvertinimų lyginamųjų svorių (Y_f ir Y_e) suma neturi viršyti 30. Jeigu taikomas tik vienas iš šių įvertinimų, jo lyginamasis svoris neturi viršyti 20.

31. Kaina, funkcinės savybės ir eksploataavimo sąnaudos įvertinamos pagal 2, 4, 5, 6 ir 8 formules, o ekonominis naudingumas – pagal formulę:

$$S = C + T_e + T_f .$$
